

SOC UN LLIBRE, LA HISTÒRIA D'UN OBJECTE SORPRENENT

Rita Canas Mendes

Il·lustracions de **Tiago i Nàdia Albuquerque**
Traducció de **Manuel Pérez Subirana**

ÀLBUMS IL·LUSTRATS ▶ Com i per què?

Temes: llibres

ISBN: 978-84-261-4862-9
1a edició, octubre del 2024
Cartoné, 21,3 × 27,6 cm, 64 + 8 pàg.
Preu: 21,15 / 22 € IVA inclòs

Soy un libro, la historia de un objeto sorprendente
(CASTELLÀ) – ISBN: 978-84-261-4861-2

Sinopsi

Més o menys tots sabem què són els llibres, i n'hem tocat pocs o molts al llarg de la nostra vida, però la història del llibre té molts més segles d'antiguitat. Està plena de detalls, aventures, imaginació i tecnologia. Què és exactament un llibre? Com es fa? Qui el fa? Qui el va inventar? On són totes les respostes a aquestes preguntes? Dins d'aquest llibre, és clar!

Sobre el llibre

Aquest és un llibre que tracta en profunditat els llibres, en podríem dir un *metallibre*! Repassa amb curós detall tots els aspectes que formen els llibres, fent un recorregut per la seva història i per totes les persones involucrades en la seva creació. A més inclou activitats per fer-nos participants de la seva fascinant història.

Rita Canas Mendes

És llicenciada en Filosofia amb un postgrau en Edició de llibres. Després de treballar en diverses editorials, actualment es dedica a la traducció literària i ha traduït obres de Margaret Atwood, Lucia Berlin, Patricia Highsmith i Edna O'Brien, entre moltes altres. Ara té 7 obres publicades, i n'està treballant en tres més, totes en àrees totalment diferents, des de guies pràctiques a llibres infantils. El 2021 va guanyar una beca de creació literària, i *Teoria das Catástrofes Elementares* és la seva primera novel·la.

Nàdia Albuquerque

Va néixer a Lisboa i va assistir als cursos d'Arts Visuals a la Casa Pia, al d'Orfebreria i Metalls a l'Escola António Arroio, i al de Disseny a la Facultat de Belles Arts de Lisboa. Ha il·lustrat diversos llibres infantils, dissenya cartells i col·labora amb revistes i diaris, a més de treballar amb agències publicitàries i en pel·lícules d'animació.

Tiago Albuquerque

Nascut a Lisboa, reparteix el seu temps entre il·lustrar, dissenyar, animar i crear còmics. Es va graduar en Belles Arts i Còmic a l'Ar.Co de Lisboa. Actualment, col·labora amb diaris, revistes, i il·lustra cobertes de discos, cartells i llibres. Ha sigut reconegut amb el guardó a la millor pel·lícula d'animació al festival Animatou, amb el premi al millor il·lustrador al Festival de Còmic d'Amadora i amb una menció especial al Premi Nacional d'Il·lustració.

Enllaços d'interès

- Web de Rita Canas Mendes
- Web de Tiago i Nàdia Albuquerque

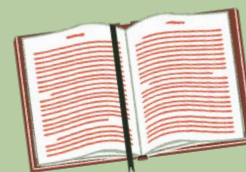
Per exemple, com que els autors difícilment poden dominar tots els aspectes de la creació d'un llibre, solen confiar en l'experiència d'una editorial perquè els ajudi a publicar la seva obra. (La tecnologia actual ha facilitat que els autors puguin publicar-se ells mateixos els llibres però els coneixements professionals quasi sempre resulten insubstituïbles.)

Si és necessari, l'editor ajuda els autors a millorar la seva idea inicial. (També és possible que sigui l'editor el que tingui una idea per a un llibre i l'encarregui a l'autor.) És un bon coneixedor de les preferències dels lectors i lectores i del funcionament del mercat editorial.

Una vegada decidits que vol publicar una obra, l'editor comença a donar forma al que serà l'objecte final. Les seves decisions respecte a quins col·laboradors contractar, quins títols incloure al seu catàleg, quins materials utilitzar, a quin preu vendre el llibre, etc., suposen una gran responsabilitat, així com un privilegi; ja que procura publicar allò que li sembla interessant. Per això cada editorial té la seva pròpia identitat.

ELS NÚMERS COMPTEN

L'editor o l'editora és una persona a qui li agrada molt de llegir i vol oferir bons llibres als lectors, però també ha de gestionar bé el seu negoci. Com veureu a continuació, cal planificar la comercialització i distribució dels llibres.

Així doncs, el maquetista organitza el text amb l'ajuda d'un programa informàtic, realitza els ajustos finals amb els autors, l'editor, el corrector i altres participants —que encara li poden suggerir algun canvi— i, després, ho plasma en un document digital. (Jo vaig passar per tot aquest procés!)

Però encara estem lluny de l'objecte acabat...

En aquests moments només tenim un llibre virtual. En cas que vulguem fer un llibre electrònic (e-book), serà necessari adaptar el text i les imatges per produir un fitxer propi que pugui ser llegit en un dispositiu digital. Si el que volem és fer un llibre com aquest, en paper, l'editor ha de enviar els fitxers a una «fàbrica de llibres»: una impremta.

Hi ha impremtes de diverses mides (i no totes fan llibres, algunes imprimeixen envasos, targetes de visita o fullets publicitaris, per exemple), però les que fan llibres solen ser grans perquè les màquines que utilitzen per a produir-los són enormes i sorolloses; i els operaris necessiten espai per manipular la matèria primera, com els voluminosos palets de paper.

El progrés intel·lectual i tècnic d'Occident li deu tant a Gutenberg que molts historiadors consideren que el seu invent marca l'inici de l'Edat Moderna. Pensa que abans d'aquestes innovacions els llibres eren manuscrits únics i reproduïts a mà!

A l'Edat Mitjana, hi havia els famosos monjos copistes (tot i que també hi havia copistes a les universitats i tallers privats) que preparaven els pergamins i es passaven el dia copiant llibres. Utilitzaven una ploma (feta amb una canya o un plomí, per exemple), dos tinters (un amb tinta negra i l'altre amb tinta vermella) i un raspador per esborrar els errors.

AUTÈNTICS ARTISTES
A part dels copistes, algunes figures importants eren els miniaturistes, que decoraven les capçaleres i il·lustraven el text amb dibuixos molt bonics i detallats.

Com que aquests monjos no sempre entenen el que copiaven, a vegades cometien errors i fins i tot arribaven a canviar paraules o el sentit de les frases. (Era impossible trobar dos llibres exactament iguals.)
A més, les condicions de feina eren difícils: havien de copiar el màxim possible mentre hi hagués llum solar, ja feia una calor abrasadora o un fred glacial.
Els monjos es passaven hores i hores reclinats sobre els seus escriptoris, copiant fins que els feien mal les mans. La tasca podia veure's dificultada per la qualitat del pergami, que no sempre era la ideal. En alguns casos, els copistes feien anotacions al marge amb breus desfogaments, del tipus: «Jo et maleixo, ploma» o «No em culpin per la cal·ligrafia, que la llum era escassa i la tinta dolenta». Així doncs, calia inventar millors mètodes i materials.

